

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Το ταξίδι μιας βάρκας, ενός δαίμονα και μιας μαγικής πεταλούδας γύρω από τη Μεσόγειο θάλασσα

Bianca Albezano, Arantxa Riera Bergas, Paola Anselmi

Μουσικοί στόχοι

Τα παιδιά αναμένεται:

1. Να αναπτύξουν δεξιότητες εκτέλεσης δίσχημων, τρίσημων και ασύμμετρων ρυθμών.
2. Να τραγουδήσουν σωστά, δουλεύοντας με τα μελωδικά μοτίβα στα κείμενα των τραγουδιών.
3. Να τραγουδήσουν το τραγούδι χρησιμοποιώντας όλο το κείμενο ή μέρος του κειμένου στην πρωτότυπη γλώσσα.
4. Να βιώσουν και να αναγνωρίσουν τη διμερή φόρμα AB.
5. Να εκφράσουν συναισθήματα και τη δημιουργικότητά τους μέσα από την κίνηση.

Κοινωνικό-πολιτισμικοί στόχοι

Τα παιδιά αναμένεται:

1. Να μάθουν την καταγωγή και το νόημα των τραγουδιών, να έρθουν σε επαφή με κάποιες παραδόσεις και συγκεκριμένα αυτές που αναφέρονται στα τραγούδια κάθε χώρας.
2. Να μάθουν λέξεις μιας άλλης γλώσσας από τη δική τους και να συσχετίσουν το σωστό νόημά τους στη δική τους γλώσσα.
3. Να δημιουργήσουν μια ομαδική χορογραφία. Η χορογραφία αυτή καλό είναι να σέβεται το νόημα και τα αυθεντικά στοιχεία του χορού.
4. Να προσεγγίσουν και να μάθουν κάποια παραδοσιακά όργανα που χρησιμοποιούνται σε παραδοσιακά πανηγύρια ή φεστιβάλ.
5. Να αποκτήσουν δεξιότητες που να τους επιτρέπουν να συγκρίνουν και να αναμιγνύουν διαφορετικά στοιχεία από το μουσικό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί στα μαθήματα.

Εκπαιδευτικοί στόχοι

Τα παιδιά αναμένεται:

1. Να αναπτύξουν φιλερευνητική διάθεση και ενδιαφέρον για έθιμα άλλων χωρών.
2. Να μάθουν παραδόσεις που σχετίζονται με το μουσικό υλικό το οποίο θα χρησιμοποιηθεί.
3. Να αναπτύξουν δημιουργικότητα και πρωτοβουλία ώστε να προτείνουν δικές τους ιδέες.
4. Να εργαστούν σε ομάδες, με συλλογικότητα και να αναπτύξουν την ικανότητα να έχουν αποδοτικό ρόλο μέσα σε αυτή.
5. Να ελέγξουν το σώμα τους σε κίνηση στο χώρο: ατομικό χώρο, ελεύθερη και δομημένη κίνηση, συναίσθηση του χώρου (μπορώ να βρω τον τόπο μου μέσα στο χώρο).
6. Να βρουν ένα αποδεκτό κανάλι στο μουσικό υλικό όπου μέσα από αυτό θα μπορέσουν να εκφράσουν και να διαχειριστούν συναισθήματα και τη δική τους ταυτότητα.
7. Να χρησιμοποιήσουν τη μίμηση ως σύνδεσμο ανάμεσα: στο μουσικό υλικό και την κοινωνική/πολιτιστική του σημασία· στο αρχικό σημείο και στην κατακλείδα της μαθησιακής διαδικασίας.

Ηλικία παιδιών

4/6 ετών

Προηγούμενες γνώσεις και δεξιότητες των παιδιών

- Βασικές γλωσσικές δεξιότητες και ικανότητα να εκφράζουν τις ιδέες και τα συναισθήματα τους.
- Γνώση των μερών του σώματος.
- Συντονισμός σώματος.

- Συντονισμένη κίνηση στο χώρο: μπρος/πίσω, πάνω/κάτω· να έχουν προσεγγίσει την πλευρική κίνηση.

Υλικά

Ηχητικό υλικό: Πουμπουρία (Κύπρος), Al pasar la barca (Ισπανία), Η τράτα μας η κουρελού (Ελλάδα), Oh che bel castello (Ιταλία), Toanda de Sant Antoni (Ισπανία), De sa coa des moixet (Ισπανία), Ball de Sant ferriol (Ισπανία).

Διδακτικά βοηθήματα: The Very Hungry Caterpillar (βιβλίο του Eric Carle).

Αντικείμενα και όργανα: πολύχρωμα σχήματα, ύφασμα λύκρας, μικρές πολύχρωμες πεταλούδες από τσόχα, μαντήλια, πολύχρωμα λουλούδια, ένα μαξιλάρι, τύμπανα, ξυλάκια, chimbomba (ή ximbomba), ατομικά κουδουνάκια, κουδούνα, πλαστικά ποτήρια, καρφίτσες, καλαμάκια, κομμάτια ξύλου, χάρτινα караβάκια.

Σχέδιο Μαθήματος 1: Τι είναι η Πουμπουρία;

Μουσικοί Στόχοι

Τα παιδιά αναμένεται:

1. Να βιώσουν το ασύμμετρο μέτρο των 7/8 μέσα από δραστηριότητα ρυθμικής κίνησης.
2. Να ξαναχρησιμοποιήσουν ένα ήδη γνωστό μουσικό υλικό («Η Τράτα»), και να ελέγξουμε έτσι αν το τραγούδι αφομοιώθηκε σωστά.
3. Να κατανοήσουν το νόημα του τραγουδιού και να έχουν την πρώτη επαφή με τη μελωδία και το ρυθμό του.
4. Να μάθουν τα λόγια της πρώτης φράσης του τραγουδιού και το νόημα τους.
5. Να τραγουδήσουν το πρώτο μέρος και σταδιακά όλο το τραγούδι μέσα από δραστηριότητες μίμησης, μέσα από την ιστορία μιας πεταλούδας.
6. Να κινηθούν ελεύθερα και δομημένα στο χώρο.

Περιγραφή του σχεδίου μαθήματος, της πορείας του και των στρατηγικών του

1. Φεύγουμε για ένα ταξίδι σε μια μακρινή χώρα, την Κύπρο, όπου μας είπαν ότι εκεί ζει ένα μυστηριώδες, μαγικό ζώο. Θα ταξιδέψουμε με μια βάρκα και θα σηκώσουμε πανιά όλοι μαζί. Θυμόμαστε την Τράτα χρησιμοποιώντας το ρυθμό από το ρεφραίν και στίχους (κίνηση με την οποία σηκώνουμε τα πανιά).

Εβίρα μια στα πανιά

Εβίρα δυο στο χωριό

Εβίρα τρεις στο σπίτι της

2. Ξεκινάμε το ταξίδι μας. Μέσα από μια ρυθμική αλληλουχία στα Ισπανικά, εξασκούμαστε στο μέτρο των 7/8.

Navego

Na - ve - go len - to len - to na - ve - go len - to len - to na - ve - go len - to len - to

splash Re - ma y re - ma y na - ve - go len - to len - to splash

Τα παιδιά κάθονται και λικνίζονται δεξιά και αριστερά, λικνίζοντας ταυτόχρονα και τα χέρια τους σαν να ήταν μικρές βαρκούλες.

1. Φτάνουμε στην Κύπρο, όπου μας λένε την ιστορία της Πουμπουρίας και ακούμε το περιεχόμενο του τραγουδιού. Επαναλαμβάνουμε ρυθμικά μόνο την πρώτη φράση στο αυθεντικό κείμενο (Η Πουμπουρία επέτασεν) πρώτα ο δάσκαλος καλεί την πεταλούδα και μετά καλεί τα παιδιά να κάνουν το ίδιο. Χρησιμοποιούμε μια συγκεκριμένη χειρονομία για να τονίσουμε το ρυθμό (παλαμάκια ή χτυπάμε στα γόνατα) και τελικά ακούμε τις προτάσεις των ίδιων των παιδιών. Ακούμε το τραγούδι και προσπαθούμε να αναγνωρίσουμε τότε ακούγεται η φράση που μόλις μάθαμε.
2. Η Πουμπουρία έρχεται. Μια τσόχνη πεταλούδα αναπαριστά την Πουμπουρία. Φτάνει και χαιρετά τα παιδιά. Έτσι ο δάσκαλος τραγουδά τη μελωδία χρησιμοποιώντας το μέρος από το κείμενο που είναι ήδη γνωστό στα παιδιά ενώ για το υπόλοιπο τραγούδι χρησιμοποιούνται ουδέτερες συλλαβές. Ο βασικός παλμός από το μέτρο 7/8 κρατείται ενώ ο δάσκαλος χαιρετά κάθε παιδί με την πεταλούδα (ένα φιλί, ή απλά κάθετα για λίγο πάνω τους...) και μετά αφήνουμε τα παιδιά να χαιρετίσουν με τη σειρά τους την πεταλούδα (ακουμπώντας την, ή στέλνοντας της ένα φιλί....). Μαζί με τα παιδιά αναζητούμε το νόημα των λέξεων που λέμε και μαντεύουμε σε ποια γλώσσα μπορεί να είναι.
3. Έχουμε φτερά; Παρουσιάζουμε το δεύτερο μέρος της πρώτης στροφής όπου η πεταλούδα κάθετα σε ένα λουλούδι και κοιμάται. Μπορούμε να παρουσιάσουμε αυτή τη σκηνή τοποθετώντας ένα χρωματιστό λουλούδι στο πάτωμα, στη μέση ενός κύκλου.
4. Ας πετάξουμε! Δίνουμε σε όλα τα παιδιά από δύο μαντήλια, που θα αναπαριστούν τα φτερά της πεταλούδας. Εξασκούνται στην κίνηση αυτή ενώ ο δάσκαλος τραγουδά το δεύτερο μέρος της στροφής με ουδέτερες συλλαβές. Μπούμε να κινούν μόνο τα χέρια ενώ κάθονται ή στέκονται ή μπορούν να κινούνται στο χώρο ελεύθερα ή σε κύκλο. Στο σημείο όπου η πεταλούδα κοιμάται μπορούμε να σκεπάσουμε την Πουμπουρία με τα φτερά μας: θα μείνει ακίνητη σε συγκεκριμένο μέρος της τάξης για να ξεκουραστεί στο λουλούδι της, μέχρι να κοιμηθεί.
5. Αντίο Πουμπουρία! Στο τέλος αυτής της δραστηριότητας, λέμε αντίο στην Πουμπουρία και αφήνουμε και τα φτερά μας καθώς τραγουδούμε ώστε να τα βρούμε ξανά σε επόμενο μάθημα.

Συμβουλές

1. Μέτρο 7/8. Αν τα παιδιά δεν είναι εξοικειωμένα με το ασύμμετρο μέτρο των 7/8 θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε οποιοδήποτε ρυθμικό παιχνίδι ή μελωδία, αλλά είναι σημαντικό να γίνει μέσα από παιχνίδι και όχι απλά να μιμούνται τον δάσκαλο.
2. Πουμπουρία: Αν τα παιδιά ήδη γνωρίζουν το τραγούδι ή αν μιλούν ελληνικά τότε η εργασία που αφορά το κείμενο μπορεί να γίνει και πιο γρήγορα.
Για να αναπτυχθεί αυτή η δραστηριότητα, θα μπορούσαν να δουλέψουν εκτελώντας το κομμάτι σε ηχώ σε ομάδες, όπως δάσκαλος/παιδιά, χρησιμοποιώντας τη λέξη Πουμπουρία, και να την εκτελέσουν μόλις θα μάθαιναν όλη τη στροφή του τραγουδιού.

Παιδιά:

Η Πουμπουρία πέτασεν

τζαι πας το φκίορον έκατσεν (φράση που μπορεί να αντικατασταθεί από ουδέτερες συλλαβές)

Δάσκαλος:

τζαι που την τόσην μυρωθκιάν

εποτζοιμήθηκεν βαθκιά (φράση που μπορεί να αντικατασταθεί από ουδέτερες συλλαβές)

3. Η εργασία μπορεί να αναπτυχθεί περαιτέρω, αφήνοντας τα παιδιά να κινηθούν στο χώρο, ενώ ένα από αυτά να παίζει το ρόλο της Πουμπουρίας, και η υπόλοιπη ομάδα να τον/την σκεπάζει με τα

μαντήλια για να κοιμηθεί. Αν η τάξη αποτελείται από πολλά παιδιά, μπορούμε να τα χωρίσουμε σε μικρές ομάδες και να επιλέξουμε δύο παιδιά να παίζουν το ρόλο της πεταλούδας.

4. Επιπλέον, αν τα παιδιά δεν είναι εξοικειωμένα με εμπειρίες ελεύθερης κίνησης στο χώρο, είναι αναγκαίο να προηγηθεί μια τέτοιου είδους δραστηριότητα ώστε να μπορέσουν να μάθουν να ελέγχουν τις κινήσεις τους.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Εξοικείωση με το ασύμμετρο μέτρο των 7/8.
- Έλεγχος του επιπέδου μάθησης των παιδιών στο υλικό που είχαν ήδη δουλέψει.
- Εκμάθηση λέξεων που αναφέρονται στο πρώτο στίχο του τραγουδιού. Άμεσες απαντήσεις (σωστές επαναλήψεις) ή έμμεσες (για παράδειγμα με χρήση κίνησης ώστε να ολοκληρωθεί η συναισθηματική συμμετοχή των παιδιών).

Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης

Τα παιδιά θα πρέπει να τραγουδούν το μέρος του τραγουδιού το οποίο προτείνεται όσο πιο σωστά γίνεται. Είναι σημαντικό τα παιδιά που δεν τραγουδούν να είναι τουλάχιστον όσο γίνεται πιο σωστά στη ρυθμική και κινητική τους συμμετοχή. Τα παιδιά να τραγουδήσουν το τραγούδι σε άλλους διαφορετικούς χώρους και καταστάσεις, καθώς και στο ελεύθερο τους παιχνίδι.

Σχέδιο μαθήματος 2: Θα γίνει ποτέ πεταλούδα η μεγάλη πεινασμένη κάμπια;

Μουσικοί στόχοι

Τα παιδιά αναμένεται:

1. Να μάθουν πολύ καλά και να σιγουρέψουν μέσα τους το μέτρο των 7/8.
2. Να τραγουδήσουν σωστά μικρά μελωδικά μοτίβα στην τονικότητα του τραγουδιού Πουμπουρία.
3. Να γνωρίσουν τα λόγια της δεύτερης στροφής του τραγουδιού.
4. Να εμπλακούν σε δραστηριότητες ελεύθερης κίνησης σχετικές με το τραγούδι.

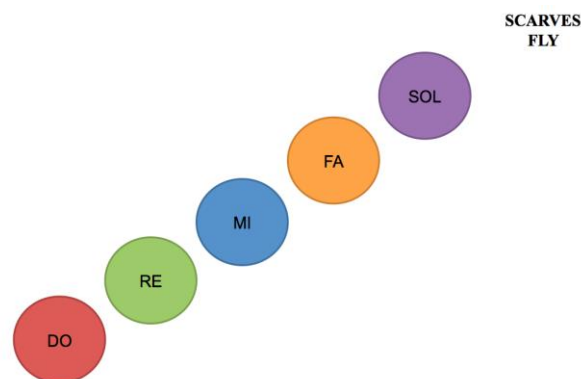
Περιγραφή του σχεδίου μαθήματος, της πορείας του και των στρατηγικών του

1. Συνεχίζουμε το ταξίδι μας στην Κύπρο και προτείνουμε πάλι τη ρυθμική δραστηριότητα στο καράβι (Εβίρα μια). Πάντα δίνουμε στα παιδιά τη δυνατότητα να βρίσκουν και να προτείνουν δικές τους διαφορετικές κινήσεις, είτε διασχίζοντας τα κύμματα, είτε με όποια άλλη κίνηση επιθυμούν διαφορετική από την κωπηλασία. Τα παιδιά μπορούν να δουλεύουν σε ομάδες ή να κάνουν μία βάρκα όλοι μαζί.
2. Φτάσαμε στην Κύπρο. Εδώ αρχίζει μια νέα ιστορία για την πεταλούδα, την Πουμπουρία μας: πως γεννήθηκε; Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το βιβλίο του Eric Carle “The Very Hungry Caterpillar” [‘Η πολύ πεινασμένη κάμπια’]. Ο δάσκαλος τοποθετεί την ιστορία σε χώρο και χρόνο, έτσι ώστε να ταιριάζει περισσότερο για την ανάπτυξη αυτής της δραστηριότητας (για παράδειγμα, στη Μαδρίτη η κάμπια μας κοιμόταν και ξύπνησε στο πάρκο Retiro, στο κέντρο της πόλης). Η κάμπια τότε αποφασίζει να ταξιδέψει με τα παιδιά στην Κύπρο όπου θα μεταμορφωθεί σε Πουμπουρία αν φάει κάποια μαγικά φρούτα που υπάρχουν μόνο εκεί.
3. Μαγικά φρούτα. Διαβάζουμε μαζί την ιστορία της κάμπιας και όταν φτάσουμε στο σημείο όπου η κάμπια τρώει φρούτα, τότε κάτι μαγικό συμβαίνει: τα φρούτα κάνουν το δικό τους ήχο! Έτσι δουλεύουμε με τις 5 πρώτες νότες της κλίμακας Ντο Μείζονας, τις οποίες τραγουδήσαμε και ακούσαμε στο τραγούδι της Πουμπουρίας. Κάθε φρούτο αντιστοιχεί με μια νότα/τόνο. Εδώ μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε κάποια ραβδόφωνα, όπου το κάθε ένα είναι και μια νότα, και θα αντιστοιχεί σε έναν ήχο φρούτου. Ο δάσκαλος τραγουδά τις αντίστοιχες νότες ενώ ταυτόχρονα

δείχνει τα φρούτα και καλεί τα παιδιά να επαναλάβουν αυτούς τους ήχους. Για να τα ενθαρρύνει, θα ήταν καλό να τους πει ότι όλα τα φρούτα πρέπει να έχουν δυνατούς ήχους και έτσι να τραγουδήσουν όλοι μαζί δυνατά για να εμφανιστεί η μαγεία! Αν συμβεί αυτό τότε η κάμπια θα μεταμορφωθεί σε μια πανέμορφη πεταλούδα.

4. Η Πουμπουρία γεννιέται. Τελειώνουμε και την ανάγνωση της ιστορίας. Συζητάμε όλοι μαζί και ζητάμε από τα παιδιά αν τους άρεσε ή όχι, τι τους άρεσε πιο πολύ και τελικά ακούμε τους δικούς τους στοχασμούς και ερωτήματα.
5. Η Πουμπουρία θα ξεκουραστεί πάνω σε ένα λουλούδι και εκεί θα κοιμηθεί. Μαθαίνουμε τα λόγια της δεύτερης στροφής του τραγουδιού, στα ελληνικά (στη γλώσσα των παιδιών της τάξης μας), ώστε να σεβαστούμε το αρχικό τους νόημα. Ο δάσκαλος λέει τους στίχους για πρώτη φορά, χρησιμοποιώντας ένα λουλούδι και τραγουδά δείχνοντας το. Στο σημείο που λέει (και η Πουμπουρία αποκοιμήθηκε) μπορεί ενώ τραγουδά να πάρει ταυτόχρονα ένα μαξιλάρι και να προσποιηθεί ότι ξαπλώνει σε αυτό για να κοιμηθεί. Τα παιδιά αναμένεται να κάνουν το ίδιο, ενώ ο δάσκαλος τους παρακινεί δείχνοντάς τους τα δύο αντικείμενα (λουλούδι και μαξιλάρι) καθώς τραγουδά. Μετά από αυτό απομακρύνουμε το λουλούδι και στη συνέχεια το μαξιλάρι. Αν τα παιδιά είναι σε θέση να θυμούνται στους στίχους, ο εκπαιδευτικός μπορεί να απομακρύνει και τα δύο αντικείμενα, αλλά να συνεχίζει να δείχνει το σημείο όπου ήταν τοποθετημένα, καθώς μαζί με τα παιδιά τραγουδούν ολόκληρο το τραγούδι.
6. Ας μεταμορφωθούμε σε μια Πουμπουρία. Δημιουργούμε ένα μικρό μονοπάτι στο πάτωμα τοποθετώντας 5 χρωματιστούς κύκλους. Αυτοί οι κύκλοι θα ανταποκρίνονται στα χρώματα των φρούτων και θα ακολουθούν τη σειρά όπως εμφανίστηκαν στο βιβλίο (στο σχέδιο πιο κάτω δεν ανταποκρίνονται) και έτσι θα τραγουδηθούν. Με τη σειρά τα παιδιά θα περδούν πάνω στους κύκλους τραγουδώντας τις πρώτες νότες της κλίμακας Ντο Μείζονας, έτσι ώστε στο τέλος του μονοπατιού να βρουν τα φτερά τους:

7. Τώρα έχουμε φτερά έτσι μπορούμε να πετάξουμε! Κάθε παιδί πέρνει ένα χρωματιστό σχήμα (το λουλούδι του) το οποίο θα τοποθετήσει όπου θέλει στο πάτωμα. Τραγουδάμε το τραγούδι: στο

πρώτο μέρος, μπορούμε να κινηθούμε ελεύθερα ενώ πετάμε στο χώρο, ενώ στο δεύτερο μέρος κάθε παιδί πάει και βρίσκει το δικό του λουλούδι για να ξεκουραστεί και να κοιμηθεί. Παίζουμε καθώς υπερτονίζουμε τη μελωδία ανάμεσα στη δεσπόζουσα και στην τονική (V-I) μέχρι να φτάσουμε στο λουλούδι μας. Μετά χρησιμοποιούμε διαφορετικά μελωδικά μοτίβα για να κάνουμε τα λουλούδια μας να έχουν ήχο. Επαναλαμβάνουμε τη δραστηριότητα ακολουθώντας τη δομή AB μέχρι το τέλος.

8. Ας επιστρέψουμε στη βάρκα μας, για να φύγουμε από το νησί: αυτή τη φορά τραγουδάμε το τραγούδι *Al Pasar la barca*. Θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τον ίδιο τρόπο με τη βάρκα όπως στη ρυθμική δραστηριότητα του πρώτου μαθήματος, όπου όλα τα παιδιά θα παρουσιάσουν μια μοναδική βάρκα, αφού θα κάθονται στο έδαφος, ο ένας πίσω από τον άλλο, κάνοντας την ίδια κίνηση που είχαν ξανακάνει.

Συμβουλές

1. Η πολύ πεινασμένη κάμπια: Υπάρχουν πολλές όψεις τις ιστορίας και δυνατότητες να σκεφτείτε: μπορείτε να δουλέψετε με το ρυθμό, με την κίνηση, με τη βαρύτητα, με τα χρώματα. Ανάλογα με τις ανάγκες της τάξης και του διαθέσιμου χρόνου, μπορείτε να επιλέξετε πού θέλετε να εστιάσετε στην ιστορία, και ποιες ιδέες επιθυμείτε να αναπτύξετε περαιτέρω.
2. *Al pasar la barca*: Αφορά ένα Ισπανικό παραδοσιακό τραγούδι για παιδιά, ήδη γνωστό στην ομάδα. Παρόλα αυτά θα μπορούσε να γίνει επιλογή ενός άλλου τραγουδιού, γνωστού στα παιδιά που θα είναι χρήσιμο και να συνάδει με τη δραστηριότητα.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Εσωτερίκευση του ασύμμετρου μέτρου των 7/8 και εδραίωση ρυθμικών δεξιοτήτων σύμφωνα με το μέτρο αυτό.
- Χρήση μελωδικών μοτίβων και εξάσκηση στο να τραγουδάμε σωστά τονικά.
- Εκμάθηση των στίχων της δεύτερης στροφής του τραγουδιού.
- Ελεύθερη κίνηση στο χώρο και συντονισμός κίνησης με τραγούδι ταυτόχρονα.

Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης

Τα παιδιά τραγουδούν το τραγούδι ακόμα και πριν ξεκινήσει το μάθημα ή αφού έχει τελειώσει. Κάποια παιδιά αυτοσχεδιάζουν βρίσκοντας ένα δικό τους κείμενο πάνω στη μελωδία του τραγουδιού, όχι απαραίτητα σχετικό με την Πουμπουρία, αλλά ίσως σχετικό με μια άλλη δράση τους που κάνουν εκείνη τη στιγμή. Οι παρατηρήσεις τους και τα σχόλια τους στην αρχή και στο τέλος του μαθήματος δείχνουν ότι κατανόησαν πλήρως την ιστορία, τις εικόνες και το κοινωνικό-πολιτιστικό πλαίσιο της δραστηριότητας.

Σχέδιο μαθήματος 3: Το ταξίδι της Πουμπουρίας

Μουσικοί στόχοι

Τα παιδιά αναμένεται:

1. Να θυμηθούν τους στίχους που έμαθαν στα προηγούμενα μαθήματα.
2. Να βελτιώσουν γενικά ότι έμαθαν στα προηγούμενα μαθήματα.
3. Να δημιουργήσουν μια τελική εκδήλωση όπου θα ολοκληρωθεί η δραστηριότητα, συνδυάζοντας όλα τα στοιχεία της ιστορίας.

Περιγραφή του σχεδίου μαθήματος, στις πορείας του και των στρατηγικών του

1. Η Πουμπουρία πρέπει να ξεκινήσει το ταξίδι της ώστε να απλώσει τη μαγεία της και να δώσει φτερά σε άλλα παιδιά. Θυμόμαστε το τραγούδι *Η Τράτα μας η κουρελού* και όταν η βάρκα είναι έτοιμη να σαλπάρει, ξεκινάμε να τραγουδάμε το *Al Pasar la barca*. Αυτή τη φορά κάποια παιδιά μπορούν να μιμούνται την κίνηση των πανιών χρησιμοποιώντας ένα λεπτό, ελαφρύ ρούχο, ενώ κάποια άλλα παιδιά μπορούν να υποκρίνονται τον άνεμο που φυσά τα πανιά, και τα υπόλοιπα παιδιά να παίζουν το ρόλο της βάρκας.

2. Έχουμε όλοι τα φτερά μας ξανά. Ο δάσκαλος μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτή τη στιγμή για να θυμίσει τους στίχους του τραγουδιού. Επαναλαμβάνουμε τη δραστηριότητα με τους χρωματιστούς κύκλους για να πάρουμε ξανά τα φτερά μας. Κάθε παιδί επινοεί τη δική του κίνηση για τον τρόπο που θα πετάει. Μετά μπορούμε να δημιουργήσουμε το λουλούδι όπου η φίλη μας η πεταλούδα θα ξεκουραστεί πάνω και να κοιμηθεί. Ο δάσκαλος πάντα καθοδηγεί τη δραστηριότητα, αλλά ταυτόχρονα θα πρέπει να αφήνει τα παιδιά να κάνουν τις δικές τους προτάσεις και εισηγήσεις.

3. Μπορούμε να πετάξουμε μαζί; Ένα από τα παιδιά παίζει το ρόλο της Πουμπουρίας και κινείται σαν να πετάει γύρω από το λουλούδι. Πριν καθίσει πάνω στο λουλούδι επιλέγει ένα φίλο για να παίξουν μαζί. Όταν το τραγούδι τελειώνει θα επιλέξουν με τη σειρά τους άλλο φίλο ο κάθε ένας τους μέχρι όλη η ομάδα να παραστήσει την Πουμπουρία και έτσι όλα τα παιδιά να έχουν την ευκαιρία να δείξουν το δικό τους τρόπο πετάγματος. Στο τέλος θα φτιάξουμε τη μορφή ενός λουλουδιού (με τα χέρια, το σώμα ή όπως επιθυμεί η ομάδα) για να ολοκληρωθεί η

δραστηριότητα. Μετά μπορούμε να παρουσιάσουμε την ηχογραφημένη μορφή του τραγουδιού για περαιτέρω αξιολόγηση και επεξεργασία.

4. Τί έγινε μετά; Μπορούμε να συζητήσουμε για το ταξίδι μας με την Πουμπουρία, η οποία είναι ένα τόσο μαγικό ζώο που μας φέρνει τύχη χαρίζοντάς μας τα φτερά της. Ο δάσκαλος εδώ θα αφήσει τα παιδιά ελεύθερα να εκφραστούν λέγοντας τις εντυπώσεις τους, τους συλλογισμούς τους, τα συναισθήματα τους και τις απόψεις τους σχετικά με τη δραστηριότητα. Με τη βοήθεια του δασκάλου, τα παιδιά θα μπορέσουν να ζωγραφίσουν τη δικιά τους Πουμπουρία, το δικό τους λουλούδι και ότι άλλο στοιχείο έχουν να προτείνουν από τη μουσική εμπειρία που μόλις βίωσαν.

Συμβουλές

1. *Al pasar la barca*: Αν η τάξη αποτελείται από πολλά παιδιά, αυτή η δραστηριότητα μπορεί να γίνει χωρίζοντας τα σε δύο ομάδες όπου η μια ομάδα θα αναπαριστά τη βάρκα ενώ η άλλη τα πανιά που τα παίρνει ο αέρας.
2. Θα μπορούσαμε μουσικά να χρησιμοποιήσουμε το ρεφραίν από το τραγούδι *Η Τράτα μας η κουρελού* ως οστινάτο που θα συνοδεύει το τραγούδι *Al pasar la barca*.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Εμπέδωση όσων έμαθαν τα παιδιά στα προηγούμενα μαθήματα.
- Δημιουργία μιας τελικής εκδήλωσης που θα συνδυάζει όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιήσαμε στα προηγούμενα μαθήματα.

Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης

Το επίπεδο συμμετοχής των παιδιών στη δραστηριότητα σε σχέση με τη ρυθμική και μελωδική τους ακρίβεια καθώς και τις δικές τους προτάσεις και παρεμβάσεις επιβεβαιώνει ότι τα παιδιά έμαθαν όντως το μουσικό υλικό. Η ποιότητα της κίνησης στις επιλογές των παιδιών και στις προτάσεις τους καθώς και οι άμεσες και έμμεσες παρεμβάσεις τους, επίσης επιβεβαιώνουν ότι τα παιδιά κατανόησαν και εμπέδωσαν το υλικό στο σύνολο του.

Σχέδιο μαθήματος 4: Η πεταλούδα πέταξε στην κορυφή ενός αρχαίου κάστρου...

Από τον Άγιο Αντώνιο στο Ωραίο Κάστρο (Bel Castello) - (ταξιδεύοντας από την Ισπανία στην Ιταλία)

Αρχίζουμε χρησιμοποιώντας ένα παραδοσιακό ρεπερτόριο που τα παιδιά ήδη γνωρίζουν με στόχο να σεβόμαστε και να εκτιμούμε τις ρίζες μας. Οκεία τραγούδια των παιδιών μπορούν να συνδεθούν με το Ιταλικό τραγούδι "Oh, che bel castello!", το οποίο προωθεί το σεβασμό για τις ρίζες του καθενός μέσω της μουσικής. Συνδυάζοντας αυτά τα δύο ρεπερτόρια μπορούμε να χορέψουμε ένα χορό και να χρησιμοποιήσουμε κάποια μουσικά στοιχεία που μας είναι ήδη γνωστά. Στόχος είναι να κάνουμε αυτό το μονοπάτι μια ζωντανή εμπειρία για τα παιδιά στην εξελισσόμενη διαδικασία της μάθησης.

Μουσικοί στόχοι

Τα παιδιά αναμένεται:

1. Να αναγνωρίζουν τη διμερή φόρμα AB.
2. Να αναγνωρίζουν αντίθετα στοιχεία στην μουσική: αργό - γρήγορο, επιτάχυνση - επιβράδυνση (accelerando/ritardando), σιγανό – δυνατό (piano – forte), ήχος – σιωπή.
3. Να καλλιεργούν συναισθήματα μέσω της μουσικής (πώς να εκφράσουν μουσικά την κούραση, τη λύπη, την ευτυχία, κλπ.).
4. Να τραγουδήσουν το τραγούδι στην πρωτότυπη γλώσσα.

5. Να εξασκηθούν στην ενεργητική ακρόαση παίζοντας ένα οστινάτο με μουσικά όργανα και τραβώντας ή ανεβάζοντας το πανί λύκρας.
6. Να αναπτύξουν την ικανότητα να κρατούν δίσχημα και τρίσημα μέτρα.
7. Να αναπτύξουν τη δημιουργικότητα ως προς την ανταλλαγή ιδεών με άλλα παιδιά σχετικά με προτεινόμενα ρυθμικά σχήματα, *ostinati*, κινήσεις και άλλες ιδέες.
8. Να εξασκηθούν με ελεύθερη κίνηση στο χώρο ακολουθώντας τη διμερή δομή AB.

Περιγραφή του σχεδίου μαθήματος, της πορείας του και των στρατηγικών του

1. Μεταφερόμαστε στο πανηγύρι του Αγίου Αντωνίου στη Μαγιόρκα, όπου το πιο αντιπροσωπευτικό στοιχείο είναι η φωτιά. Τραγουδώντας μια μελωδία που τα παιδιά ήδη γνωρίζουν (σε διμερή φόρμα AB), χτίζουμε μία γιορτινή φωτιά. Υπάρχουν σκορπισμένα δαδιά στο πάτωμα. Στο μέρος A κάνουμε ελεύθερη κίνηση στο χώρο μαζεύοντας τα δαδιά. Στο μέρος B: συγκεντρωνόμαστε και ανάβουμε τη φωτιά τρίβοντας τα δαδιά και φυσώντας τα. Τελικά η φωτιά εμφανίζεται: κόκκινα, πορτοκαλί και κίτρινα μαντήλια αντιπροσωπεύουν τη φωτιά.
2. Καθόμαστε γύρω από τη φωτιά της γιορτής και συζητούμε με τα παιδιά για το νόημα της φωτιάς, για τη γιορτή του Αγίου Αντωνίου, τους δαίμονες, τα συναισθήματα που σχετίζονται με το πανηγύρι. Τραγουδούμε ή ακούμε το παραδοσιακό τραγούδι *Tonada de Sant Antoni*¹ και παίζουμε ένα παιχνίδι στο οποίο ένα παιδί είναι ο δαίμονας (ο οποίος κρατά μία κουδούνα) και ένα άλλο παιδί είναι ο Άγιος Αντώνιος. Ο δαίμονας κυνηγά τον Άγιο Αντώνιο, μέχρι αυτός να καθήσει σε μία θέση στο κύκλο. Τότε ο δαίμονας δίνει την κουδούνα σε ένα άλλο παιδί. Κατά το παιχνίδι μπορούμε να δώσουμε τη δυνατότητα σε κάποια παιδιά να εξασκηθούν στα ασθενή μέρη του τρίσημου μέτρου με κρουστά σώματος.
3. Συζητούμε με τους μαθητές αν ξέρουν παρόμοια παιχνίδια (με διαφορετικές μελωδίες ή τραγούδι) σε διαφορετικά μέρη της Μεσογείου.
4. Δείχνουμε στα παιδιά παραδοσιακά όργανα που παίζονται κατά τη διάρκεια πανηγυριών, όπως η μουγκρινάρα (*chimbombas*), οι καστανιέτες, τα ντέφια. Αν είναι δυνατό τους προσφέρουμε τη δυνατότητα να παίξουν αυτά τα όργανα.
5. Αφού ο Άγιος Αντώνιος αγαπούσε τη θάλασσα, σαλπάρουμε για ένα ταξίδι στη Μεσόγειο θάλασσα με ένα χάρτινο καράβι και το μπλε ύφασμα λύκρας. Αρχίζουμε να τραγουδάμε το ρυθμικό οστινάτο σε διμερές μέτρο (du du-de, du du-de) συνοδεύοντάς το με πλάγιες κινήσεις (δεξιά και αριστερά) στο ύφασμα λύκρας. Συνεχίζοντας την ίδια κίνηση του υφάσματος, τραγουδούμε *De sa coa des moixet* (ένα παραδοσιακό τραγούδι από τη Μαγιόρκα), σε δίσχημο μέτρο (ή μπορείτε να επιλέξετε ένα παραδοσιακό τραγούδι της χώρας σας σε δίσχημο ρυθμό) και στο τέλος κάθε συλλαβής, σηκώνουμε το ύφασμα λύκρας σαν ένα κύμα.
6. Στο τέλος του τραγουδιού, καλέστε τα παιδιά να συνεχίσουν το οστινάτο, καθώς ο Άγιος Αντώνιος ακούει κάτι από πολύ μακριά. Ο εκπαιδευτικός τραγουδά το τραγούδι *Oh, che bel castello!* πάνω στο ρυθμικό οστινάτο που κρατούν τα παιδιά. Συζητήστε με τα παιδιά τι άκουσαν. Μπορούν να καταλάβουν το νόημα του τραγουδιού; Σε τι γλώσσα είναι; Σε ποια χώρα έφτασε ο Άγιος Αντώνιος; Μιλήστε για την Ιταλία.

Συμβουλές

1. Αφού οι μαθητές έχουν μία εμπειρία με τη μουσική φόρμα AB μέσω του μιμητικού παιχνιδιού, μπορείτε να επιχειρήσετε μία οπτική αναπαράσταση της δομής χρησιμοποιώντας κυκλικά χαλάκια με διαφορετικά χρώματα και να δώσετε έτσι την ευκαιρία στα παιδιά να κάνουν τις δικές τους συνθέσεις, π.χ. ABAAB (όπως στο παράδειγμα παρακάτω). Μπορείτε επίσης να

1. Μπορούμε να παίξουμε το ίδιο παιχνίδι με ένα τραγούδι που τα παιδιά ήδη γνωρίζουν.

χρησιμοποιήσετε απλή και αποτελεσματική μουσική με δομή AB και να προτείνετε διαφορετικές δράσεις (κρουστά σώματος, κινήσεις, ρυθμικά και μελωδικά σχήματα, όργανα Orff, κ.ά., πάντα δημιουργώντας αντιθέσεις).

2. Ο δαίμονας είναι ένας χαρακτήρας που συχνά προκαλεί φόβο ανάμεσα στα παιδιά. Αν παρακινήσετε τα παιδιά να παίξουν το ρόλο του, μπορούμε να τα βοηθήσουμε να διαχειριστούν το φόβο και να μιλήσουν για τα συναισθήματά τους (τι κάνω όταν φοβάμαι κάτι; μπορώ να κάνω κάτι διαφορετικό;).
3. Μπορείτε να κατασκευάσετε ένα απλό *chimbomba* με τα παιδιά, χρησιμοποιώντας ένα πλαστικό κύπελο, μία πλαστική πινέζα και ένα καλαμάκι. Απλά καρφώστε την πινέζα στη βάση του πλαστικού κύπελου καίγοντας το κεφάλι της και τοποθετώντας το καλαμάκι το οποίο θα κολλήσει. Με βρεγμένα χέρια (όπως στην αληθινή *chimbomba*) τα παιδιά είναι σε θέση να παίξουν το όργανο.

4. Μπορείτε να ακούσετε ηχογραφημένη παραδοσιακή μουσική ενώ τα παιδιά κατασκευάζουν τα όργανά τους ή ακόμα και να καλέσετε έναν επαγγελματία μουσικό να τους βοηθήσει.
5. Δείξτε ένα χάρτη της Μεσογείου και ζωγραφίστε την υποτιθέμενη τροχιά της βάρκας στη θάλασσα, έτσι ώστε τα παιδιά να καταλάβουν καλύτερα το ταξίδι ανάμεσα στις δύο χώρες.
6. Χρησιμοποιώντας ένα κοινό μουσικό στοιχείο ανάμεσα στα Ισπανικά και Ιταλικά τραγούδια, μπορείτε να συζητήσετε με τους μαθητές σχετικά με τις έννοιες του «ιδιού» και του «διαφορετικού» και να εφαρμόσετε κάποιες δραστηριότητες.
7. Χρησιμοποιώντας το ύφασμα της μπλε λύκρας και μία χάρτινη βαρκούλα, μπορείτε να παίξετε ένα παιχνίδι κατά το οποίο η βάρκα πρέπει να ταξιδέψει από ένα μέρος σε άλλο. Όλα τα παιδιά χρειάζεται να συνεργαστούν και να κάνουν συντονισμένες κινήσεις ώστε τα κύμματα να βοηθήσουν τη βάρκα να ταξιδέψει προς την κατεύθυνση που θέλουμε να φτάσει.
8. Όταν το ταξίδι μας προς την Ιταλία φτάνει στο τέλος του, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε διάφορες μουσικές παραμέτρους: να μειώνετε την ένταση στο τραγούδι (*decrescendo*) καθώς φτάνετε, δηλώνοντας έτσι ότι η μουσική ακούγεται από απόσταση, να δυναμώνετε την ένταση στο τραγούδι (*crescendo*) καθώς φτάνετε στην ακτή, να τραγουδάτε με πιο έντονο παλμό όταν φτάσετε, πιο αργό, ή πιο γρήγορο, ή να παίξετε με τα συναισθήματα (κουρασμένοι, έκπληκτοι, κλπ.).

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Οι μαθητές αναμένεται να:

- Αναγνωρίζουν τη μουσική φόρμα AB, κατά την παρουσίαση αντίθετων κινήσεων.
- Αναπτύξουν περιέργεια και ενδιαφέρον για τις ρίζες του πολιτισμού τους, καθώς και για τις ρίζες άλλων χωρών.
- Χρησιμοποιήσουν το μουσικό υλικό ως κώδικα έκφρασης, αναγνώρισης και διαχείρισης των συναισθημάτων τους.

- Να αναπτύξουν την ομαδικότητα.
- Να αναπαραστήσουν οπτικά τους στίχους του τραγουδιού.
- Να εξοικειωθούν με τη γλώσσα μιας άλλης χώρας.

Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης

Τα παιδιά αναμένεται να:

- Έχουν ενεργή συμμετοχή στη διαδικασία της μίμησης.
- Μοιραστούν γνώσεις και συναισθήματα.
- Συντονίσουν το σώμα τους στο οστινάτο.
- Εκτελούν τον σταθερό παλμό.

Σχέδιο μαθήματος 5: Η λεηλασία του κάστρου

Μουσικοί στόχοι

Τα παιδιά αναμένεται να:

1. Τραγουδήσουν το ιταλικό τραγούδι στην πρωτότυπη γλώσσα (στην περίπτωση του τραγουδιού αυτού παρατηρούνται αρκετές γλωσσικές ομοιότητες ανάμεσα στα Καταλανικά και τα Ιταλικά).
2. Τραγουδήσουν τα μελωδικά σχήματα στην τονικότητα του τραγουδιού.
3. Εξασκηθούν σε μελωδικές ερωταπαντήσεις στη σωστή τονικότητα και στην κατανόηση των μουσικών ιδεών μέσω της μίμησης.
4. Παράγοντας ρυθμικά σχήματα σε δίσημο μέτρο.
5. Συντονίσουν τις κινήσεις του σώματος με το τραγούδι
6. Ακολουθήσουν την κίνηση παίζοντας ταυτόχρονα μουσικά όργανα.

Περιγραφή του σχεδίου μαθήματος, της πορείας του και των στρατηγικών του

1. Τραγουδούν την μελωδία του τραγουδιού *O che bel castello* [*Ω τι ωραίο κάστρο*] και προτείνουν στα παιδιά να χτυπούν παλαμάκια κάθε δεύτερο χρόνο στο στίχο *marcondirondirondello-marcondirondirondà*, όπως έγινε στην εισαγωγή του τραγουδιού στο προηγούμενο μάθημα με το ρυθμικό οστινάτο: *du du-de*. Σε αυτό το μάθημα, ο εκπαιδευτικός μπορεί να προτείνει στα παιδιά να σιωπούν για δύο μέτρα και να χτυπούν δύο παλαμάκια στον πρώτο χρόνο του 3ου και 4ου μέτρου. Μετά να σιωπούν πάλι για δύο μέτρα και να χτυπούν δύο παλαμάκια στον πρώτο χρόνο των μέτρων 7 και 8. Αυτό λειτουργεί ως προετοιμασία για κρουστά σώματος σε σχήμα ροντό (για παράδειγμα: μέτρα 1-2: χτύπα τα πόδια, μέτρα 3-4: χτύπα παλαμάκια, μέτρα 5-6: χτύπα τα δάχτυλα (στράκες), μέτρα 7-8: χτύπα παλαμάκια). Στον πρώτο χρόνο κάθε μέτρου, προσπαθούμε να δίνουμε στα παιδιά την ευκαιρία να επιλέγουν τις δικές τους κινήσεις σε φόρμα ροντό.
2. Συζητούμε με τα παιδιά σχετικά με το νόημα του τραγουδιού και τους προτείνουμε να κάνουν κάποιες ρυθμικές ή μιμητικές/εκφραστικές κινήσεις που να ακολουθούν το νόημα του τραγουδιού, χτυπώντας δύο παλαμάκια στο *marcondirondirondello-marcondirondirondà* (συνήθως κάνουν κινήσεις που δηλώνουν τους ισχυρούς και ασθενείς χρόνους του μέτρου). Επιλέγουμε μαζί τις κινήσεις που τους αρέσουν περισσότερο, καθώς και το ποιες είναι οι πιο κατάλληλες κινήσεις από αυτές που προτείνουν. Όταν καταλήξουν, τους λέμε ότι τώρα είναι οι μισοί ιππότες και οι μισοί ληστές που θέλουν να λεηλατήσουν το κάστρο. Διαχωρίζουμε την τάξη σε δύο ομάδες, τοποθετούμε τη μία μπροστά από την άλλη, ώστε να αντιπροσωπεύουν τους ληστές και τους ιππότες. Κάνουν εξάσκηση στην αντιφωνία, δηλαδή τραγουδούν εναλλάξ. Μπορεί να είναι χρήσιμο για τα παιδιά να έχουν κατανοήσει και μάθει τους στίχους από το προηγούμενο μάθημα. Έτσι θα μπορούμε να δουλέψουμε το κείμενο από τους πρώτους τέσσερις στίχους (μέχρι το 'E noi lo rifaremo') πριν μιλήσουμε για τον πύργο και κάνουμε τα μελωδικά

σχήματα για να τον χτίσουμε. Μετά το χτίσιμο του πύργου προσποιούμαστε ότι είμαστε όλοι ληστές.

3. Λέμε στα παιδιά ότι μερικοί ληστές λεηλάτησαν τον πύργο του κάστρου και οι ιππότες τον ξαναχτίζουν, κάνοντας εξάσκηση στα μελωδικά σχήματα του κομματιού στην τονικότητα του τραγουδιού, ενώ δείχνουν ότι ανεβαίνουν όταν χτίζουν τον πύργο και κατεβαίνουν όταν τον γκρεμίζουν (δίνουν έμφαση στην τρίτη βαθμίδα της κλίμακας ανεβαίνουν και στην τονική όταν κατεβαίνουν). Χρησιμοποιούμε εναλλάξ κινήσεις χεριών όταν ανεβαίνουμε και κατεβαίνουμε. Μπορούμε επίσης να χρησιμοποιήσουμε ξύλινα τουβλάκια για να έχουμε οπτική αναπαράσταση καθώς κατασκευάζουμε τον πύργο.
4. Παίζουμε ένα παιχνίδι. Στο τραγούδι οι ληστές για να πάρουν κάθε πέτρα του κάστρου καλούνται να λένε το όνομα ενός παιδιού, έτσι ώστε όταν τελειώνει το παιχνίδι να έχουν ακουστεί όλα τα ονόματα και όλοι οι ληστές ευχαριστημένοι από τη δουλειά θα πάνε στην ταβέρνα να πιουν και να διασκεδάσουν!
5. Τραγουδάμε τη μελωδία του *Ball de Sant Ferriol* και μοιράζουμε σε κάθε παιδί από ένα χρωματιστό σχήμα. Στο Α μέρος, είμαστε οι ληστές που χορεύουμε χαρούμενοι, και στο Β μέρος στεκόμαστε πάνω στο χρωματιστό σχήμα και προσπαθούμε να μην πέσουμε, σαν να είμαστε μεθυσμένοι (πηδάμε μέσα και έξω, αγγίζουμε τη μύτη μας εναλλάσσοντας χέρια, πηδούμε εναλλάξ στο άλλο πόδι, κλπ.).
6. Χωρίζουμε την τάξη σε δύο ομάδες, τοποθετούμε τη μια μπροστά από την άλλη, βάζουμε ηχογραφημένη μουσική και ετοιμαζόμαστε να χορέψουμε με ένα ζευγάρι. Αποφασίζουμε από πριν ποια ομάδα θα κάνει τον καπετάνιο και ποια τους συντρόφους. Στο Α' μέρος κάνουμε στροφές επιτόπου, και στο Β μέρος ομάδα των καπετάνιων προτείνουν μια κίνηση και οι σύντροφοι την μιμούνται.

Συμβουλές

1. Μπορούμε να παίζουμε ένα παιχνίδι με παλαμάκια στο τραγούδι *O che bel castello*, εισάγοντας κάθε φορά μικρές παραλλαγές που προτείνουν τα ίδια τα παιδιά στο στίχο *marcondirondirondello-marcondirondirondà* (χέρι με χέρι με ένα ζευγάρι, χτυπούν στο ρυθμό παλαμάκια ή άλλα μέρη του σώματος, κλπ.). Μπορούν να κάνουν κινήσεις όπως πήδημα ή κίνηση ζώου, ήνα παίζουν κρουστά όργανα τάξης (Orff).
2. Στην αρχή τα παιδιά μπορεί να μην περιμένουν τη σειρά τους στο τραγούδι σε αντιφωνία. Μπορούμε να τα βοηθήσουμε με τον εξής τρόπο: να τους ζητήσουμε να επαναλαμβάνουν τη μουσικές φράσεις που συνοδεύονται από κίνηση, καθώς τραγουδάμε, ή καθώς παίζουμε μουσικά όργανα ή καθώς ακούμε ηχογραφημένη μουσική. Είναι σημαντικό να ενθαρρύνουμε τα παιδιά να κάνουν τις δικές τους προτάσεις.
3. Αφού εξασκηθούμε σε μελωδικά σχήματα, μπορούμε να παίζουμε το παιχνίδι των ερωτήσεων-απαντήσεων στην τονικότητα του τραγουδιού με τα χρωματιστά σχήματα και τα κουδουνάκια ώστε να τους ενθαρρύνουμε να κρατούν το τονικό κέντρο του τραγουδιού και να το βλέπουν σχηματικά (f# d e f# / f# l f# f#, f# d e f# / f# a f# r):

Ερώτηση: Απάντηση:

(O che bel ca - stello marcon - diron - diron - dello)
 f# r m f# f# l f# f#

(O che bel ca - stello marcon - diron - diron - dà)
 f# r m f# f# l f# r

Οι κύκλοι αντιστοιχούν με τις νότες του τραγουδιού. Είναι σαν μία παρτιτούρα στο πάτωμα με τα ίδια χρώματα σαν τα καμπανάκια. Ένα παιδί μπορεί να πηδήξει επάνω τους, ένα άλλο μπορεί να χτυπήσει τα καμπανάκια. Κάνουμε ακολουθίες όπως: ακούμε, δημιουργούμε και παίζουμε το παιχνίδι. Μπορούμε να αρχίσουμε με τα δύο χρώματα (δεσπόζουσα και τονική), μετά μπορούν να γίνουν τρία προσθέτοντας ένα μεσαίο, και στη συνέχεια τέσσερα, αφού το τραγούδι είναι σε διμερές μέτρο. Τα παιδιά που έχουν ήδη εξασκηθεί σε αυτή τη δομή μέσα από άλλα μουσικά παιχνίδια, θα διασκεδάσουν προσπαθώντας να μαντέψουν τη σειρά και να τη δημιουργήσουν μόνοι τους.

4. Όταν τα παιδιά γνωρίζουν ήδη το τραγούδι και τις κινήσεις, μπορείτε να το τραγουδάτε από μέσα σας (εσωτερική ακοή) μόνο κάνοντας τις κινήσεις, κάτι που είναι πολύ καλή διαδικασία εσωτερίκευσης. Στη συνέχεια μπορούν τα παιδιά να το εκτελέσουν σε όργανα και να αλλάξουν χροιά σε κάθε στίχο, ακολουθώντας τις αλλαγές στις δράσεις του τραγουδιού, ενώ κρατούν τα ίδια όργανα στις επαναλήψεις όπως στο *marcondirondirondello-marcondirondirondà*. Μπορούν να δουλέψουν και σε φόρμα ροντό.
5. Με μια ομάδα παιδιών που είναι πιο προχωρημένοι, μπορεί ο εκπαιδευτικός να κάνει δραστηριότητα κανόνα σε διμερές μέτρο στη φράση *O che bel castello*, τραγουδώντας τη μελωδία και χρησιμοποιώντας κρουστά σώματος: ο εκπαιδευτικός αυτοσχεδιάζει μια κίνηση σε δύο χρόνους (π.χ.: διπλό χτύπημα του κεφαλιού) και μετά χτυπά τα χέρια του δύο φορές. Ενώ τα παιδιά χτυπούν παλαμάκια στα πρώτα δύο μέρη του μέτρου, και μετά μιμούνται τι έκανε μόλις ο εκπαιδευτικός στα προηγούμενα δύο μέρη. Κάθε φορά η δομή είναι ως εξής: δύο μέρη του μέτρου αυτοσχεδιασμού, δύο μέρη του μέτρου παλαμάκια. Τα παιδιά μπορούν επίσης να δουλέψουν αυτή τη δραστηριότητα σε ζευγάρια.
6. Καθώς τραγουδάτε το τραγούδι *O che bel castello* ή *Ball de Sant Ferriol*, μπορείτε επίσης να προσθέσετε το οστινάτο που έχουν μάθει τα παιδιά στο προηγούμενο μάθημα και να το παίζουμε σε ένα όργανο.

7. Για την καλύτερη ανάπτυξη του χορού και για να διατηρηθούν τα πρωτότυπα στοιχεία του τραγουδιού μπορείτε να εξηγήσετε το μύθο του Αγίου Ferriol.

Ο καπετάνιος Ferriol είναι ο αρχηγός των ληστών. Κάποια στιγμή μετανοεί για τις πράξεις του και επιστρέφει στην ταβέρνα για να πείσει τους συντρόφους του να φύγουν από τον δρόμο της αμαρτίας. Οι σύντροφοι του τον σκοτώνουν σαν να ήταν προδότης και τον θάβουν κάτω σε έναν ασκό κρασιού. Μετά από αυτό, ο Άγιος προσέφερε ασταμάτητα κρασί στην ταβέρνα. Ο ταβερνιάρης ζητά να μάθει το λόγο. Κοιτά κάτω από τον ασκό και βρίσκει τον Ferriol θαμμένο να αγγίζει τον ασκό με το δάχτυλό του, τον δείκτη. Για το λόγο αυτό, ο χορός χορεύεται με τον δείκτη των χορευτών ψηλά.

8. Στα προηγούμενα μαθήματα πριν το χορό *Ball de Sant Ferriol*, οι μαθητές προσπάθησαν να κάνουν εξάσκηση σε ρυθμικά σχήματα σε διμερές μέτρο, τραγουδώντας. Σε αυτό το μάθημα θα είναι πιο εύκολο για τα παιδιά να αυτοσχεδιάζουν κινήσεις.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Τα παιδιά αναμένεται να:

- Εξοικειωθούν με τη γλώσσα μιας άλλης χώρας.
- Κινούν μέρη του σώματος εναλλάξ με το τραγούδι (ήχος/ σιωπή).
- Αναπτύξουν συντονισμό και την αίσθηση του τονικού κέντρου.
- Δουλεύουν σε ζευγάρια.
- Αναγνωρίζουν τη μουσική δομή.
- Δημιουργούν και να προτείνουν ιδέες με εσωτερικά κίνητρα.
- Αναφέρονται και να αναπαράγουν το μύθο και τον παραδοσιακό χορό που σχετίζεται με αυτό.

Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης

Τα παιδιά μπορούν να:

- Προφέρουν λέξεις σε μια διαφορετική γλώσσα.
- Συντονίζουν το σώμα τους
- Τραγουδούν το τονικό κέντρο και να επαναλαμβάνουν μελωδικά σχήματα.
- Κρατούν ένα σταθερό παλμό με κινήσεις σώματος, κρουστά σώματος ή μουσικά όργανα.
- Εμπλέκονται με δική τους πρωτοβουλία δημιουργική διαδικασία του μαθήματος και να μοιράζονται τις ιδέες τους.

Τελικό αναμενόμενο αποτέλεσμα, αποδεικτικά στοιχεία και μοίρασμα

Τα παιδιά θα παράγουν πολλές ζωγραφιές. Θα υπάρχει βιντεοσκοπημένο υλικό και φωτογραφίες από τη διαδικασία του μαθήματος. Τα παιδιά θα δημιουργήσουν ένα ολιστικό γεγονός για να μοιραστούν με τους γονείς τους τη δουλειά και τα συναισθήματά τους.